

beste voorbeelden daarvan levert de tweede burgemeester, PAUL BAEHR, een in Duitschland bekend dichter, die, sedert ongeveer veertig jaren, als jong luitenant na een val met zijn paard, met verlamde beenen zich in zijn „Selbstfahrer” overal heen begeeft, door eigen ervaring gedreven, gezorgd heeft voor een uitstekend plaveisel op straat, op de verhoogde voetpaden en opritten, ook aanzat aan den feestmaaltijd, welke op Zondagmiddag werd gegeven ter eere van de Nederlandsche gasten.

Met EISENDRATH betreur ik het, dat zoo weinigen van de Nederlandsche geneesheeren gevolg hadden gegeven aan de uitnoodiging, welke ten doel had om deze zoo gemakkelijk van ons land uit te bereiken badplaats opnieuw de bekendheid te verschaffen, welke zij vroeger in Nederland had. Doch het is daarvoor nog niet te laat. In Augustus, en wel van den 26sten tot den 29sten zal, zooals dr. ALY mij mededeelde, opnieuw een bijeenkomst worden gehouden, waartoe de Nederlandsche collega's zullen worden uitgenoodigd. Nu men dit weet, kan men niet zeggen, dat de tijd voor het verkrijgen van een pas ontbreekt. Met gerust geweten kan ik, nu ik aldaar bijna vijf weken vertoefde en op aangename wijze kennis maakte met „Bäder, Stadt, Leute und Umgebung”, aanraden aan de misschien eerstdaags te verwachten uitnoodiging gevolg te geven.

Amsterdam, Juni 1921.

C. N. VAN DE POLL.

EEN WOORD VAN DANK.

Het is mij een behoefte, mijn innigen dank uit te spreken voor het vele, wat door de Nederlandsche collegae, onder leiding van dr. MIJNLIEFF te Amsterdam, voor Weenen gedaan is. De ziekenhuizen, de laboratoria der geneeskundige faculteit, de bibliotheek der *Gesellschaft der Aerzte* en ten slotte ook voor mijn eigen kliniek zijn op krachtige wijze met levensmiddelen, met benodigdheden van allerlei aard, met geld geholpen. Het moet den milden schenkers van al deze goede gaven een voldoening zijn te weten, dat deze hulp hier op den hoogsten prijs wordt gesteld, en dat dit hulpbetoon uit het buitenland wel niet in staat was, om dit verscheurde stuk oude beschaving, dat nog Oostenrijk heet, van al zijn diepwortelende kwalen te genezen, maar ons toch in staat gesteld heeft bijna hopeloos moeilijke tijden te doorworstelen. Ik weet niet, hoe het met onze noodlijdende klinieken en ziekenhuizen zou zijn gegaan, wanneer niet een internationale „Spitalhilfeaktion” gedurende nu twee jaren voor ruimen toevoer van levensmiddelen en hospitaal-benodigdheden had kunnen zorgen.

In het bijzonder zij het mij vergund, mijn persoonlijken dank uit te spreken aan alle geneeskundigen, welke tezamen met een groot aantal mijner vroegere patiënten een som bijeengebracht hebben ten bate van het wetenschappelijke onderzoek in mijn verarmde, maar overigens voortreffelijk ingerichte kliniek. Door deze hulp alleen zal het mij mogelijk zijn, de laboratorien en de afdeeling voor wetenschappelijk hartonderzoek in de eerste jaren op een behoorlijk peil te houden, zoodat ook de vele buitenlandsche artsen, die hier al weder uit alle windstreken te zamen komen, de noodige hulpmiddelen voor wetenschappelijk onderzoek vinden en Weenen niet den rug behoeven toe te draaien. Mijzelf is het een groote voldoening, dat boven dit krachtig opbloeiende internationale samenwerken, hoewel ongezien, de Nederlandsche driekleur wappert, vooral ook omdat juist de eerste geneeskundige kliniek in Weenen een loot is van vaderlandschen bodem, gesticht door GERARD VAN SWIETEN, met ANTONIE DE HAAN als eersten klinischen hoogleeraar!

Daar nog altijd de bewijzen van hartelijke deelneming in het lot van Weenen en van belangstelling in mijn werk alhier toevloeien, acht ik het noodzakelijk, met nadruk op een misbruik te wijzen, waardoor wij arme Weeners herhaaldelijk schade lijden. Door de onzinnige toestanden in de finantieele wereld is al sinds eenige jaren de waarde van hetzelfde geld in de verschillende landen zeer verschillend. Wat de verhouding van gulden en Oostenrijksche kroon betreft, is het zóó gesteld, dat

men in Weenen veel meer kronen voor één Nederl. gulden krijgt dan in Nederland zelf. Wat dat beteekent kan ik aan twee zelf beleefde voorbeelden duidelijk maken : Er wordt mij door een Engelsche firma een bedrag van f 500 voor mijn kliniek ter beschikking gesteld. Ik verzoek een mij bekende bank in Nederland, dit bedrag ten mijnen name *in Nederlandsch geld* aan een bank alhier „anzuweisen”. De Hollandsche bank doet het niet, maar zendt mij 50000 kronen. Dit bedrag wordt door mij onder protest geweigerd, ik verlang beschikbaarstelling der f 500 en krijg daarvoor hier93000 kronen.

De studenten der Amsterdamsche Kon. Academie voor beeldende kunsten hebben van hun spaarduiten een groot bedrag afgezonderd voor hun noodlijdende collega's der Akad. f. bild. Künste in Weenen (tusschen twee haakjes een nobel stuk werk). Ik dring er op aan, het bedrag vooral niet in Nederland in kronen om te wisselen maar het bedrag in Hollandsch geld in Weenen ter beschikking te stellen : fl. 1820 worden mij aangekondigd, maar de betrokken bank in Nederland zendt 220000 kronen. Mijnerzijds weigering, nieuwe schrijverij en het resultaat is een bedrag van 427000 kronen, een onderscheid van 207000 kronen, *bijna de helft van het geheele bedrag* ! Waar dat ontbrekende bedrag zou zijn heengegaan, is mij onbekend, maar zeker ware de schade aan de zijde zoowel der gevenden als der ontvangenden. Telkens weder ondervindt men hier deze schade, en niet slechts bij geldverrekeningen met Nederland maar ook met vele andere landen.

Mijn dringend verzoek is daarom, dat alle milde gevers van geldbedragen deze in Nederlandsch geld in Weenen laten „anweisen” of wel het eenvoudig in Nederland ten bate van het goede doel deponeren. Voor mijn kliniek heb ik een rekeningcourant in Amsterdam, waarvan dr. MIJNLIEFF het adres weet, en zoo is het ook met vele andere „bedeelden”. Het zou m.i. zijn nut hebben en veel teleurstelling voorkomen, wanneer deze feiten ook in wijder kring bekend werden.

Weenen, Juni 1921.

K. F. WENCKEBACH.

LEVENSVZERZEKERINGSMALAISE EN HUISARTS.

Wat moet de huisarts doen, die om 6 uur in de *Haagsche Post* leest, dat het mis is met de Levensverzekeringsmaatschappij „Kosmos”, en weet, dat hij om 8 uur een candidaat voor die maatschappij moet keuren, en tevens weet, dat het voor dien candidaat een groot, moeilijk, geldelijk belang beteekent? De maatschappij draagt hem de keuring op, de candidaat is zijn patiënt, wiens belang hem minstens evenzeer ter harte gaat. En wat hij van de maatschappij weet, is geen ambtsgeheim.

Zie, zoo stond ik er gisteren voor en ik was erg blij, dat de candidaat mij uit de moeilijkheid redde door niet te verschijnen. Maar het feit kan zich herhalen. Wat dan?

Sassenheim, 25 Juni 1921.

C. A. J. QUANT.

DE BURGERLIJKE GENEESKUNDIGE DIENST IN NED. INDIË.

Naar aanleiding van het artikel van DE LANGEN in het *Tijdschrift* van 4 Juni en het daarop gevolgde ingezonden stuk van DE JONGH in de aflevering van 18 Juni zou ik gaarne het volgende opmerken.

In hoofdzaak ben ik het eens met DE LANGEN en wat hij meedeelt over het belangwekkende geneeskundig werk in Indië kan ik geheel onderschrijven. Het is, meen ik, niet juist, dat het gouvernement onbetrouwbaar is, wat verbintenissen betreft, zooals DE JONGH gehoord heeft. Wel heb ik een paar maal ambtenaren gesproken, die van het ministerie van koloniën, onjuiste inlichtingen hadden gekregen ; de regeering in Indië kan moeilijk daarvoor verantwoordelijk worden gesteld.

Zelf heb ik 6 jaar gediend als geneesheer bij de Bankatinwinning en kan verklaren, dat de bezoldiging behoorlijk is, zeker veel hooger, dan waarmee vele artsen in Nederland genoegen nemen ; wel minder hoog dan de inkomsten van particu-